

Suomen Journalistiliitto – Finlands Journalistförbund ry
c/o Valtteri Aaltonen
PL 252
00531 Helsinki

Valtiovarainministeriölle

Viite:

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Journalistiliitolle on 21.10.2015 lähetetty valtiovarainministeriöstä lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Journalistiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Journalistiliitto on lausunut valtiovarainministeriön aikaisemmista kyseistä lainsäädäntöä koskevista esityksistä (2011, 2014 ja 2015). Nyt käsillä oleva esitys on jatkoa vuosina 2014-2015 tehdyille esityksillä ja niitä valmistelleen valtiovarainministeriön työryhmän työlle. Journalistiliitto on osallistunut valtiovarainministeriön työryhmälle asetettuun seurantaryhmään ja ollut tätä kautta läheltä seuraamassa valmistelutyötä.

Seuraavassa lausunnossa keskitytään pitkälti työryhmän esitykseen siltä osin kuin siinä käsitellään hallintarekisteröinnin mahdollisuuksien laajentamista ja tämän vaikutuksia oman pääoman ehtoisten arvopaperien omistuksen yleisöjulkisuuteen.

Lausuntopyynnön aikataulu

Journalistiliitto haluaa kiinnittää huomiota aikatauluun, joilla lausuntoja luonnoksesta pyydetään. Alun perin valtiovarainministeriö ilmoitti, ettei esityksestä pyydetä lainkaan lausuntoja. Lausuntoja lopulta pyydettiin, mutta lausuntoaika on alle kaksi viikkoa, jolloin lausuntoaika on pidettävä riittämättömänä. Oikeusministeriön ohjeistuksen mukaan (Oikeusministeriö, kuuleminen säädösvalmistelussa 18/2010) lausuntoaika tulisi tämän kaltaisissa asioissa olla vähintään kuusi, mieluummin kahdeksan viikkoa.

Lausuntoaikataulun on perusteltu esityksen kiireellisyydellä. On totta, että Suomalaisen lainsäädännön yhteensovittaminen voimassa jo olevan EU:n arvopaperikeskusasetuksen kanssa olisi ollut syytä tehdä ripeästi. Asetus on

Siltasaarenkatu 16, 7. krs
PL 252, FIN-00531 Helsinki
Puh. +358 9 6122 330
Fax +358 9 605 396
www.journalistiliitto.fi
FI03 8000 1000 0940 87 DABAFIHH

Broholmsgatan 16, 7. vån
PB 252, FIN-00531 Helsingfors
Tel. +358 9 6122 330
Fax +358 9 605 396
www.journalistiliitto.fi
FI03 8000 1000 0940 87 DABAFIHH

kuitenkin ollut voimassa jo yli vuoden, joten mikään ei enää perustele sellaista kiirettä, jolla esitystä nyt viedään läpi. Journalistiliitto katsoo, että asian valmisteluun on otettava tarvittava aika ja se on syytä tehdä huolella.

Valtiovarainministeriön esitysluonnoksen sisältö

Valtiovarainministeriön esitysluonnoksen ydin on osakeomistusten hallintarekisteröinnin salliminen suomalaisille osakkeenomistajille. Tällä hetkellä suomalaisen sijoittajan oman pääoman ehtoiset sijoitukset suomalaisissa arvo-osuusjärjestelmään kuuluvissa yhtiöissä on laissa säädetty omistettaviksi ns. suoran hallinnan mallin kautta, jolloin tiedot arvopaperien lopullisesta omistajasta käyvät ilmi arvopaperikeskuksesta.

Hallintarekisteröinnistä seuraavaa yleisöjulkisuuden kaventumista paikkaamaan esityksessä ehdotetaan Patentti- ja Rekisterihallituksen ylläpitämää yleisöjulkista järjestelmää, johon suomalaiset säilyttäjäpankit luovuttaisivat tiedot asiakkainaan olevista suomalaisten osakkeiden omistajista.

Kun tässä lausunnossa puhutaan suoran omistuksen mallista tai suorasta hallinnasta, viitataan (jollei toisin erikseen mainita) järjestelyyn, jossa arvopaperien lopulliset omistajien omistukset ovat eroteltu ja lopullisen omistajan nimellä tunnistettavissa arvo-osuusjärjestelmää ylläpitävässä arvopaperikeskuksessa. Tämä vastaa Euroopan Keskuspankin käyttämää määritelmää suoralle omistukselle¹ ja yleisessä kansainvälisessä käytössä olevia määritelmiä end user segregation/beneficial user segregation.

Ehdotettujen muutosten vaikutus osakeomistuksen yleisöjulkisuuteen

Suomessa oman osakeomistusten yleisöjulkisuus perustuu osakasluetteloiden julkisuuteen. Arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen yhtiöiden osalta osakasluetteloita pidetään arvopaperikeskuksessa ja sijoittajat tunnistetaan osakasluetteloon suorien arvopaperitilien omistajatietojen pohjalta. Hallintarekisteröidyistä tileistä eivät arvopaperikeskuksesta käy ilmi omistajatiedot, joten mikäli suomalaiset omistajat ehdotetun lainmuutoksen myötä siirtyisivät käyttämään hallintarekisteröityjä tilejä, katoaisivat omistajatiedot arvopaperikeskuksesta.

Valtiovarainministeriön esitysluonnoksessa hallintarekisteröinnin avaamisesta seuraava yleisöjulkisuuden poistuminen ehdotetaan korvattavaksi Patentti- ja Rekisterihallituksen operoimalla järjestelmällä, jonka kautta tiedot suomalaisista osakkeiden omistajista saataisiin suoraan sijoittajien käyttämiltä suomalaisilta säilyttäjiltä.

Journalistiliitto pitää tärkeänä, että yleisöjulkisuus on huomioitu valmistelussa. Järjestelmä säilyttäisi omistusten yleisöjulkisuuden sellaisten sijoittajien osalta, jotka käyttäisivät suomalaista pankkia tai muuta säilyttäjäyhteisöä ensiasteen säilyttäjänä. Lisäksi ehdotettu järjestelmä tuottaisi omistajatiedot tarvittaessa reaaliaikaisesti siinä missä nykyinen julkisuus toteutetaan päiväkohtaisilla tiedoilla.

¹ European Central Bank: Glossary of terms related to payment, clearing and settlement systems, dec. 2009

<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/glossaryrelatedtopaymentclearingandsettlementsystems.pdf>

Omistajatiedot eivät kuitenkaan olisi saatavissa sellaisten sijoittajien osalta, jotka käyttäisivät ulkomaista säilyttäjää ensimmäisen säilyttäjänä. Koska osakeomistusten hallintarekisteröinti ulkomaisen säilyttäjän kautta muuttuisi täysin lailliseksi, olisi jokaisella halutessaan mahdollisuus saada omistuksensa pois yleisöjulkisuuden piiristä ja omistusten julkisuus siis koskisi vain niitä, jotka sen itse sallivat.

Jo tällä hetkellä suomalaisia osakeomistuksia on mahdollista piilottaa esim. ulkomailla toimivien bulvaanien kautta. Vaikka lain mukaan suomalaisen sijoittajan tulee omistaa suomalaisen yhtiön oman pääoman ehtoiset arvopaperit suoraan, ei omistusten hallintarekisteröinti itsessään ole sijoittajalle rangaistavaa. On hyvin uskottavaa, että ulkomaisissa hallintarekistereissä piilottelee tälläkin hetkellä suomalaisia omistajia, jotka välttelevät esim. verojen maksamista Suomeen. Hallintarekisteröidyn tilin saaminen ulkomailta tuskin on mahdotonta kellekään, joka omistuksensa riittävän tarmokkaasti haluaa piilottaa. Yleisöjulkisuus ei siis nykytilanteessakaan tavoita niitä, jotka riittävän päättäväisesti sen haluavat välttää.

Suomalaisten osakkeiden hallintarekisteröinnin muuttaminen lailliseksi laskisi kuitenkin merkittävästi kynnystä omistusten piilottamiseen. Journalistinen media on käyttänyt osakeomistusten yleisöjulkisuutta keinona seurata poliittisen tai muun yhteiskunnallisen vallankäytön ja vallankäyttäjien taloudellisia sidonnaisuuksia ja linkkejä taloudelliseen valtaan. Juuri poliittista, yhteiskunnallista tai taloudellista valtaa käyttävät ovat niitä, joiden omistusten julkisuuden pelätään tosiasiallisesti katoavan nyt ehdotetun muutoksen myötä. Näkyvässä asemassa yhteiskunnassa toimivilla on luultavasti tähän asti ollut korkea kynnys lähteä toimimaan vastoin lakia omistuksensa piilottaakseen. Sen sijaan jos piilottaminen muuttuu lailliseksi voi sen pelätä nopeasti tulevan yleiseksi toimintatavaksi niiden kohdalla, joiden omistusten ja taloudellisten vaikuttimien seuraaminen on ollut merkittävintä journalistiselle medialle.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan myös ulkomaista arvopaperikeskusta käyttävää yhtiötä velvoitettavan tekemään arvopaperikeskuksen kanssa sopimuksen, jonka nojalla se saa arvopaperikeskukselta tai tämän konserniyhtiöltä tai arvopaperikeskuksen osapuolelta tiedon suomalaisista omistajistaan. Tämä olisi ilmeisesti tarkoitettu palvelemaan vain viranomaistoimintaa, eikä sillä olisi vaikutuksia yleisöjulkisuuteen.

Ehdotetussa mallissa omistusten yleisöjulkisuus muuttuisi täysin vapaaehtoiseksi. Tämän vuoksi Journalistiliitto katsoo, että esitys merkittävästi kaventaisi osakeomistusten julkisuutta, eikä ehdotettuja järjestelyjä julkisuuden toteuttamiseksi voida pitää riittävinä, mikäli oikeus omistusten hallintarekisteröintiin suomalaisille avataan suomalaisille sijoittajille.

Yleisöjulkisuuden toteuttaminen muilla tavoilla

Vaikka suomalainen yleisöjulkisuus on poikkeuksellisen laaja, on muissakin maissa tarvetta kerätä tietoa osakkeiden omistajista. Toisaalta on kyse viranomaisvalvonnasta ja toisaalta yhtiöiden tarpeesta tietää omistajansa.

Myös maissa, joissa hallintarekisteröinti on sallittu, on käytössä erilaisia malleja oikeiden omistajien selvittämistä tai tunnistamista varten. Näiden tuntemisesta ja analysoimisesta voisi olla hyötyä suomalaista lainsäädäntöä suunniteltaessa. Valtiovarainministeriön esityksessä ei lainkaan viitata siihen onko muissa maissa

käytössä olevia järjestelmiä selvitetty osana valmistelutyötä. Tällaista vertailevaa osiota ei esitysluonnokseen sisälly. Hyvin arvokasta olisi myös tietää, miten muissa suoran omistuksen mallia käyttävissä Euroopan maissa on toimittu EU:n arvopaperikeskusasetuksen voimaan tultua.

Mikäli hallintarekisteröinti halutaan rajoituksetta sallia suomalaisille osakkeenomistajille, olisi Journalistiliiton käsityksen mukaan rakennettava yleisön ja viranomaisten tiedonsaantia varten nyt ehdotettua kattavimmat järjestelmät, joiden kautta saataisiin tiedot myös ulkomaisten säilyttäjien kautta hallintarekisteröidyistä omistuksista.

Vaihtoehtoisena mallina voisi myös olla hallintarekisteröinnin rajoitettu salliminen. Tällöin oikeus käyttää hallintarekisteröityjä tilejä voisi koskea vain esim. institutionaalisia sijoittajia, tai finanssivalvonta voisi myöntää oikeuden hallintarekisteröityjen tilien käyttämiseen, jolloin luvan saanut sijoittaja huolehtii esim. käyttämiensä säilyttäjien kanssa tehdyin järjestelyin omistustietojen toimittamisesta.

Esitetyt perustelut hallintarekisteröinnin avaamiselle.

Valtiovarainministeriön esitysluonnoksessa on nostettu esiin perusteluja hallintarekisteröinnin avaamiselle. Journalistiliitto haluaa lausua joistain näistä erikseen.

EU:n arvopaperikeskusasetus

Viime syyskuussa voimaan tulleen EU:n arvopaperikeskusasetuksen tarkoitus on avata osakkeiden liikkeellelaskua ja arvopaperikeskustoimintaa kilpailulle ja tehostaa erityisesti rajat ylittävää pääomamarkkinaa. Asetuksella säännellään arvopaperikeskusten toimintaa. Sen sijaan asetuksella ei ole tarkoitus säännellä tai yhtenäistää kansallista yhtiöoikeutta² tai arvopaperien säilyttämistä koskevaa sääntelyä³.

Asetuksessa säännellään arvopaperikeskusten tarjoamia tilimalleja. Asetuksen 38 artiklan pääsäännön mukaan jokaisen arvopaperikeskuksen on tarjottava vähintään sekä yhteiseroteltua tiliä, että yksilöllisesti eroteltua tiliä.

Asetuksen 38 artiklan 5 kohdan poikkeussäännön nojalla arvopaperikeskuksen on kuitenkin ainoana tilimallina tarjottava yksilöllisesti eroteltua tiliä sellaista jäsenmaiden sijoittajille, ”jossa tätä edellytetään sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka nojalla arvopaperit on luotu”, mikäli lainsäädännössä tätä on vaadittu jo ennen asetuksen voimaantuloa, eikä lainsäädäntöä tältä osin ole muutettu tai kumottu. Poikkeussääntö on otettu asetukseen, jotta suoran omistuksen mallia kansallisesti edellyttävät maat voisivat jatkaa tämän kansallisen sääntelyn ylläpitämistä ”yhteiskuntapolitiikkaan ja erityisesti (”notably”) tehokkaaseen ja avoimeen verojen keräämiseen liittyvistä” syistä⁴.

Asetuksessa säänneltyjen tilimallien vaikutus suoraan omistukseen

Asetuksen terminologiassa käytetty yksilöllinen asiakaserottelu on terminä

² Asetuksen johdantolause 56

³ Asetuksen johdantolause 42

⁴ Asetuksen johdantolause 42

monitulkinainen. Vähintään se viittaa erottelun tasoon, jossa arvopaperikeskuksen osapuolen asiakkaan (ei välttämättä lopullinen omistaja) arvopaperit on eroteltu arvopaperikeskuksessa omalle tililleen. Asetuksessa ei kuitenkaan nimenomaisesti säädetä tuleeko omistusten olla arvopaperikeskuksessa tunnistettavissa asiakkaan nimellä. Näin tulkiten yksilöeroteltu tili voisi olla suora tili tai toisaalta säilyttäjän nimellä pidettävä tili, jossa on vain säilyttäjän yhden asiakkaan omistukset.

Valtiovarainministeriön esityksessä lähdetään siitä, että arvopaperikeskusasetus estäisi Suomea lainsäädännössä pitämästä suoraa omistusta pakollisena mallina suomalaisille sijoittajille, koska suomalaisten yhtiöiden osakkeiden liikkeeseenlaskun hajaantuessa eri Euroopan maihin Suomen lainsäädännössä ei voitaisi säännellä mitä yksilöllisellä asiakaserottelulla tarkalleen tarkoitetaan eri maissa.

Journalistiliiton käsityksen mukaan tämä tulkinta on kuitenkin väärä (viittaamme tässä mm. oikeusministeriön aikaisempaan lausuntoon asiasta).

Arvopaperikeskusasetuksessa ei säännellä osakkeiden säilytysketjua horisontaalisesti, vaan ainoastaan sen alinta tasoa arvopaperikeskuksissa. Yksilöllinen asiakaserottelu tarkoittaa joka tapauksessa erottelun tasoa, joka mahdollistaa suoran hallinnan tilit. Kansallisessa lainsäädännössä sitten voidaan säätää siitä, tuleeko arvopaperien lopullisen omistajan olla tunnistettavissa säilytysketjussa tai arvopaperikeskuksessa ja millä tavalla. Kuitenkin toisin kuin valtiovarainministeriön esityksessä tulkitaan, tämä ei rajoitu pelkästään arvopaperikeskusta sitovaan lainsäädäntöön, vaan myös arvopaperin liikkeeseenlaskijaa tai siihen sijoittavaa sijoittaa sitovassa kansallisessa lainsäädännössä voidaan asettaa näille vaatimuksia suoran hallinnan tilin käyttämisestä. Tämä ei kuulu arvopaperikeskusasetuksen sääntelyn piiriin, koska asetuksessa ei säännellä, eikä pyritä yhtenäistämään yhtiöoikeutta tai säilytysmalleja.

Journalistiliiton käsityksen mukaan kansallisessa lainsäädännössä voidaan siis asettaa liikkeeseenlaskijayhtiöitä koskevia vaatimuksia. Sen voidaan edellyttää huolehtivan, että sen käyttämässä arvopaperikeskuksessa on mahdollisuus sijoittajan nimellä tunnistettavaan suoraan tiliin. Jos jokin Euroopan arvopaperikeskus ei tarjoaisi mahdollisuutta merkitä yksilöerotellun tilin yhteyteen lopullisen omistajan tunnistetietoja, tämä on kyseiselle arvopaperikeskukselle arvopaperikeskusasetuksen tarkoittama peruste kieltäytyä ottamasta Suomalaisen yhtiön osakkeita liikkeeseen laskettaviksi⁵.

Vastaavasti Suomen lainsäädännössä voidaan suomalaisen sijoittajan edellyttää järjestävän omistuksensa suomalaisissa yhtiöissä niin, että sijoittaja on tunnistettavissa arvopaperikeskuksessa omalla nimellään. Rajat ylittävissä sijoituksissa säilytysketju on usein moniportainen niin, että siinä on useampi säilyttäjä. Tällöin vaatimus suorasta omistamisesta vaatisi käytännössä sijoittajan arvopaperien yksilöllistä erottelua jokaisessa säilyttäjäportaassa, mistä väistämättä seuraa jonkin verran ylimääräistä kuluja. Nykyaikaisessa sähköiseen tiedonsiirtoon perustuvassa järjestelmässä näitäkään kuluja ei pidä kuitenkaan yliarvioida.

Arvopaperikeskusasetuksen 38 artiklan 5 kohdan poikkeussääntö on otettu asetukseen suoran omistuksen mallia käyttävien maiden vaatimuksesta ja sen nimenomaisena ja julkilausuttuna tarkoituksena on ollut tarjota näille maille jatkossakin mahdollisuus ylläpitää pakollista suoran omistuksen mallia. Tämä

⁵ Arvopaperikeskusasetus 49 artikla 3 kohta

huomioiden Journalistiliitto pitää erikoisena tulkintaa, ettei kyseinen poikkeussäännös mahdollistaisi sitä, mitä se on nimenomaan tarkoitettu mahdollistamaan.

38 artiklan 5 kohdan poikkeussäännön pätevyys

Valtiovarainministeriön esityksessä spekuloidaan myös sillä, että poikkeussäännös olisi ristiriidassa asetuksen tarkoituksen kanssa ja voisi tulla EU-tuomioistuimessa julistetuksi tästä syystä pätemättömäksi. Tällaisille spekulatioille on Journalistiliiton käsityksen turha asettaa kovin paljon painoarvoa tässä kohti. Asetus on kokonaisuudessaan voimassaolevaa oikeutta. EU-sääntelyssä on usein aikaisemminkin käytetty poikkeussääntöjä, jotka sallivat yleisestä linjasta poikkeamisen yhteiskunnallisista syistä.

Euroopan arvopaperimarkkinat

Valiovarainministeriön esityksessä katsotaan, että vaatimus suomalaisten arvopaperien pakollisesta suorasta hallinnasta rajoittaisi merkittävästi suomalaisten liikkeeseenlaskijoitten vapautta valita käyttämänsä arvopaperikeskus. Tämä perustuu käsitykseen, jonka mukaan suoria tilejä tarjoaisivat vain muutamat arvopaperikeskukset Euroopassa. Esityksessä ei tarkenneta mistä käsitys on peräisin. Se ei nimittäin vastaa avoimista lähteistä saatavilla olevia tietoja.

Euroopan arvopaperikeskusten yhdistys ECSDA (European Central Securities Depositories Association) on vastikään 13.10.2015 julkaissut selvityksen Euroopassa käytössä olevista osakkeiden säilytysmalleista⁶. Tämä selvitys ei ymmärrettävästi ole ollut saatavissa valtiovarainministeriön esitystä kirjoitettaessa, mutta sen sisältämät tiedot olisivat varmasti olleet tarvittaessa hankittavissa muista lähteistä.

Selvityksen mukaan Euroopassa on käytössä pääasiassa kaksi tilimallia, hallintarekisteröity laaritili (omnibus account) sekä toisaalta suora tili (end user account/beneficial user account).

ECSDA:n piiriin kuuluvista 36 maasta⁷ 14:ssä osakeomistus rakentuu kokonaan hallintarekisteröityjen laaritilien varaan, 9:ssä on käytössä yhdistelmämalli, jolloin sijoittajille tarjotaan sekä laaritilejä, että suoria tilejä ja 12:sta suora tili on pakollinen, yleensä ainakin kotimaisille sijoittajille tai kotimaisten osapuolien asiakkaille.

Näiden lisäksi Luxemburgissa on käytössä vaihtoehtoinen tilimalli, jossa tilit arvopaperikeskuksessa erotellaan arvopaperikeskuksen osapuolen asiakkaiden mukaan.

Toisaalla valtiovarainministeriön esityksessä sanotaan, että useimmat arvopaperikeskukset saattavat tarjota suoraa tiliä, mutta esitetään, että suoraa tiliä tarjottaisiin pääasiassa asiakaskuntaa koskevin rajoituksin, jolloin ”suoran tilin saa vain julkisyhteisö tai instituutioasiakas”⁸. Tällekin tiedolle ei tarjota mitään lähdettä ja se on ilmeisessä ristiriidassa ECSDA:n julkaisemien tietojen kanssa. ECSDA:n vuotta 2014 koskevassa tilastoinnissa yhdessäkään suoraa tilejä käyttävässä maassa tai arvopaperikeskuksessa ei tällaista rajoitusta ole mainittu. Myöskin tarkasteltaessa tilien määrää näissä arvopaperikeskuksissa huomataan, että jokaisessa suoraa tilejä

⁶ ECSDA: Account segregation practices at European CSDs.

http://ecsd.eu/wp-content/uploads/2015_10_13_ECSDA_Segregation_Report.pdf

⁷ Tässä on huomioitava, että ECSDA:han kuuluu myös muita kuin EU-maita.

⁸ Esitysluonnos s.6

tarjoavassa arvopaperikeskuksessa tilien määrä liikkuu sadoissatuhansissa tai miljoonissa (pl. Islanti 68 000 tiliä), mikä osoittaa, että sijoittajakohtaisia tilejä on näissä arvopaperikeskuksissa hyvin paljon muillakin kuin julkisyhteisöillä tai institutionaalisilla sijoittajilla⁹.

Esitysluonnoksen valmistelu vaikuttaisi siis näiltä osin pohjautuvaan virheelliseen tietoon. Arvopaperien suora hallinta ei ole mikään poikkeus Eurooppalaisella arvopaperimarkkinalla, vaan se on jo laajasti käytössä. Säilyttäjän toimittamien lopullista omistajaa koskevien tietojen liittäminen asiakaskohtaisesti eroteltuun tiliin ei myöskään liene merkittävä rasite tai kustannus arvopaperikeskukselle, joten on vaikea nähdä, miksi nekään arvopaperikeskukset, jotka vasta ottavat yksilöllisen erottelun käyttöön, kieltäytyisivät tällaista asiakkailleen pyynnöstä tarjoamasta.

Vaatimukset mahdollisuudesta arvopaperikeskuksen tasolla tunnistettavaan omistamiseen eivät siis Journalistiliiton käsityksen mukaan tulisi kohtuuttomasti rajoittamaan suomalaisten liikkeellelaskijoiden mahdollisuuksia valita arvopaperikeskus arvopaperien liikkeeseen laskuun.

Yhteenveto

Journalistiliitto katsoo, että nyt valmisteltu esitysluonnos kokonaisuutena heikentäisi osakeomistusten yleisöjulkisuutta. Kotimaisilta säilyttäjiltä saataviin tietoihin perustuva malli ei ole hallintarekisteröinnin avaamisen yhdistettynä riittävä ylläpitämään nykyistä julkisuuden tasoa.

Nykyisessäkin säädösympäristössä Suomen on täysin mahdollista pitää kiinni pakollisen suoran omistuksen mallista kokonaan tai vain rajatuin poikkeuksin, jotka eivät vaarantaisi omistusten läpinäkyvyyttä. Journalistiliitto pitää sinänsä arvopaperimarkkinoiden tehostamista ja kilpailun lisäämistä hyväksyttävänä tavoitteena, eikä vastusta hallintarekisteröinnin sallimista, mikäli se kyetään tekemään oikeasti omistusten julkisuutta ja läpinäkyvyyttä heikentämättä. Nyt valmisteltu malli ei tähän kuitenkaan riitä.

Suomen lainsäädännön saattamisella vastaamaan EU:n arvopaperikeskusasetuksen määräyksiä on kiistatta kiire. Siksi Journalistiliitto katsoo, että tässä tilanteessa lainsäädäntöön pitää viivytyksettä tehdä välttämättömät muutokset ja ne tulee tehdä suoran omistuksen mallin pohjalta. Tämän jälkeen voidaan tehdä perusteellinen selvitys hallintarekisteröinnin laajentamisen mahdollisuuksista yleisöjulkisuus nykytasolla säilyttäen. Journalistiliitto tarjoutuu mielellään olemaan mukana tässä selvitystyössä.

⁹ <http://ecsd.eu/facts/2014database>

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

**SUOMEN JOURNALISTILIITTO –
FINLANDS JOURNALISTFÖRBUND ry.**

Petri Savolainen
Edunvalvontajohtaja

Valtteri Aaltonen
Lakimies